

Raision kaupunki, lupalautakunta

Valitus

13.3.2025

Vaasan hallinto-oikeus
PL 204
65101 Vaasa

Valitus Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksestä koskien Alltech Fennoaqua Oy:n rehutehtaan ympäristöluvan lupamääräyksen 3 mukaista selvitystä

Valittaja: Raision kaupunki, lupalautakunta, PL 100, 21201 Raisio, kirjaamo@raisio.fi, Y-tunnus 0204428-5. Lupalautakunta on Raision kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen.

Yhteyshenkilö: ympäristöpäällikkö Kirsi Anttila, Raision kaupunki, PL 100, 21201 Raisio, kirsi.anttila@raisio.fi, 044 797 2211

Päätös johon haetaan muutosta: Etelä-Suomen aluehallintovirasto, 6.2.2025, 49/2025, ESAVI/35805/2024

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Raision kaupungin lupalautakunta vaatii hallinto-oikeutta muuttamaan lupamääräyksiä 3. ja 18. tai vaihtoehtoisesti palauttamaan asian aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi.

Vaatimukset, määräys 3.

Päätöksen määräystä 3 tulee muuttaa. Hajupäästöille tulee antaa päästöraja-arvo. Raja-arvo tulee asettaa vähintään metyylimerkaptaanille, joka on tunnistettu merkittävimmäksi komponentiksi. Raja-arvon asettamista varten tulee tehdä riittävät selvitykset päästöasteiden sekä metyylimerkaptaanin ja muiden päästökäsitteiden osalta.

Määräyksen tulee olla valvottavissa ja valvonnan yhteydessä tulee olla mahdollisuus puuttua laitoksen aiheuttamiin päästöihin, jos haitankärsijöille aiheutuu kohtuutonta haittaa. Lisäksi viimeinen virke ”Määräystä katsotaan noudatetun, kun olfaktometriin mittauksiin perustuvalla mallinnuksella voidaan osoittaa sen toteutuminen.” tulee poistaa tai muuttaa siten, että päästölähteelle annetun raja-arvon toteutumisella osoitetaan määräyksen toteutuminen, kuitenkin on säilytettävä mahdollisuus valvontatoimiin kohtuuttomissa haitoissa.

Perustelut

Määräyksen 3. mukaan on huolehdittava, että mallinnuksen perusteella laitoksen toiminnasta aiheutuva hajun ilmaantuvuus on tuntikeskiarvona ilmaistuna asuinkiinteistöillä alle 3,0 hy/m³ vähintään 98 % kokonaisajasta. Nykytilanteessa mallinnuksen perusteella määräyksen vaatimus täyttyisi. Tästä huolimatta valituksia on tullut kohtuuttomista haitoista ja hajutilanteita on koettu usein. Hajun laatu on koettu hyvin epämiellyttäväksi. Valitusten kuvaukset hajusta täsmäävät hyvin kalarehuvalmistuksen hajuihin ja metyylimerkaptaanin ominaishajuun. Hajupäästöille annettu päästöraja-arvo päästöasteessa on tästä syystä toimiva tapa rajoittaa kohtuuttomia haittoja.

Hajumallinnuksen perusteella hajuhaittaa ei pitäisi esiintyä Raisiontien pohjoispuolella. Hajumallinnus ja määräyksessä annettu rajoitus hajun ilmaantuvuudelle ei toimi tarkoituksenmukaisesti Vähä-Piriläntien suunnassa. Paikalliset olosuhteet aiheuttavat hajutilanteita toistuvasti mallinnuksesta poikkeavassa suunnassa, ainakin pohjoisessa. Valvontamahdollisuuksia ei ole määräyksen 3. perusteella. Valvontaviranomaisella ei määräyksen perusteella ole keinoja puuttua tilanteeseen, jos haitta todetaan kohtuuttomaksi tilanteessa, jossa samaan aikaan hajun ilmaantuvuudelle annettu raja-arvo toteutuu mallinnuksen perusteella.

Päätöksen kohdassa 3.4 on esitetty selitys, jota ei ole toimitettu ennen päätöksentekoa lupalautakunnan tutustuttavaksi eikä lausuttavaksi. Päätöksessä esitetyn selityksen perusteella hajua aiheuttavista yhdisteistä selvästi merkittävin oli metyylimerkaptani. Tästä syystä raja-arvo tulee asettaa ainakin metyylimerkaptanin päästölle päästöpisteessä. Päästöraja-arvon toteutumista on mahdollista valvoa ja määräyksen noudattamista todentaa.

Vaatimukset, määräys 18.

Päätöksen määräystä 18. tulee muuttaa. Määräyksen mukaan hajun esiintymistä ja hajuhaittaa laitoksen ympäristössä on tarkkailtava. Määräystä tulee muuttaa siten, että tarkkailua on suoritettava myös puolueettoman ulkopuolisen tarkkailijan toimesta tehdasaluetta ympäröivillä alueilla ja lisäksi tulee järjestää hajupaneeli. Lupalautakunnalle on annettava mahdollisuus antaa näkemyksensä näistä tarkkailuista ennen tarkkailusuunnitelman hyväksymistä.

Sen lisäksi, että selityksessä kuvatut hajunhallintatoimet toteutetaan, tulee jatkaa määräyksen 4. hajunhallintasuunnitelman mukaista hajun suunnitelmallista vähentämistä. Merkittävimpiin päästölähteisiin on toteutettava hajunhallintatoimia ja niistä on määrättävä selkeästi.

Myös siinä tapauksessa, että päästöraja-arvo ylittyy tai todetaan kohtuutonta viihtyisyyshaittaa, tulee esittää suunnitelma toimenpiteistä aikatauluineen. Määräyksessä mainitun yhteistarkkailun lisäksi on osallistuttava ympäristössä tapahtuvaan hajun yhteistarkkailuun, jos sellainen järjestettäisiin.

Perustelut

Päätöksen kohdassa 3.4 on esitetty selitys, jota ei ole toimitettu ennen päätöksentekoa lupalautakunnan tutustuttavaksi eikä lausuttavaksi. Selityksen mukaan hajuhaittailmoitusten näyttö on epävarma. Lisäksi ilmenee hakijan käsitys, että hajuhaittaa olisi tullut myös muualta kuin hakijan omasta tuotannosta. Hajuvaihtokäytökset kuitenkin täsmäävät hyvin kalanrehutuotannon hajuihin. Jotta päästäisiin selville hajutapahtumien laadusta ja määrästä, tarvitaan tätä selvittämään ulkopuolinen tarkkailija, joka on opetellut tunnistamaan kyseiseen tuotantoon liittyviä hajupäästöjä. Tarkkailijan tulee toteuttaa tarkkailu riittävän pitkällä aikavälillä, esimerkiksi eri vuodenaikoina ja lämpö- ja säätiloissa. Järjestämällä hajupaneeli, voidaan eri puolilla asuvien asukkaiden tilannetta saada selville.

Määräyksestä ja perusteluista ei ilmene selkeästi, mitkä hajunhallintatoimet päätöksen mukaisesti on toteutettava. Perustelujen mukaan: "Selvityksessä on myös viitattu hajuntorjuntalaitteen lisäämiselle kuivurilinjalteelle nro 3, josta yritys on selityksensä mukaan tehnyt investointipäätöksen ja toteutus tehdään vuoden 2025 aikana." Päätöksen kohdan 2.2.5 mukaan kuitenkin vanhan tuotantolinjan kuivuriin laite on mahdollista rakentaa tarvittaessa ja investointipäätös tehdään vuoden 2025 aikana. Sen sijaan uudella linjalla, linjalla 2, on kohdan 3.4 selityksen mukaan suunniteltu jatkotoimeksi kalkinsyöttöä kuivurin 51630 suodattimelle.

Hajunhallintatoimet tulee kohdistaa ensisijaisesti merkittävimpiin ja suurimpiin päästölähteisiin. Päätöksen taulukon 2. mukaan hajupäästöjen suurin vuosipäästö on kuivurilla 61500, jonka suodattimelle on jo asennettu kalkinsyöttö. Seuraavaksi suurimmat päästöt ovat vanhan linjan neljässä kohteessa ja sen jälkeen uuden linjan kuivurilla 51630. Hajupäästöt ovat paitsi laitoksen suurimpia, niin myös hajupitoisuudeltaan ja päästömäärältään korkeita ottaen huomioon hajun laadun. Koska linjalla 2 toteutettavat toimet ovat helpoimpia, niitä tulee tehdä. Saman aikaisesti, kuin kuivurin 51630 hajunpoistoa toteutetaan, tulee tavoitteena kuivurin 61500 osalta olla hajunpoiston tehostaminen.

Liitteet

Pöytäkirjaote lupalautakunta 13.3.2025

Ote Raision kaupungin hallintosäännöstä

Aluehallintoviraston päätös 49/2025